

295. July 1865.

257

Handwritten text on a yellow label, possibly a date or name, which is mostly illegible due to fading and the texture of the paper.

Handwritten text on a blue label, possibly a name or date, which is mostly illegible due to fading and the texture of the paper.

35.

35

257

295

295

J u t t u d.

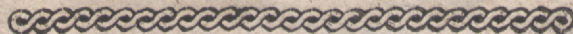
Üllespandud

õnfast Jürri kihhelkõõna õppetajaõ

R. J. Winfler.

(Aus den Beiträgen zur genauern Kenntniß der ehstn.
Sprache besonders abgedruckt.)

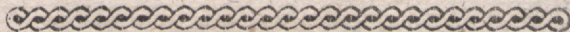
Tarto linan 1816.

Trükkitu J. E. Schünmanni kirjadega.

Den Druck erlaubt

Lector G. v. Roth, Censor.

Dorpat, den 1. Aug. 1826.

I.

Haige ja temma õppetaja.

Üks waene hal mees olli wiimses surma
hädas,

Ja maggas õlgede peäl üksi tühjas maias;
Üks firmes agga nähti laua peäl ta sängi
ees.

Oh, ütles temma õppetaja, olle wahwa
mees!

Nüüd saab so wangi-kobda pea lahti tehtud,
Kus olled kibbedat, ja aewa waewa näi-
nud. —

Ei, kostis wanna mees, suurt waewa ma
eivolle näind,

Mo käsfi on, ni paljo kui ma tean hästi
käind,

Sest tühjad murred polle minno süddant
pinand,

Ja kaddebussest minna ühtegi ei teand —

Mo kirwes on mul ikka saatanud leiwa pal-
lofest

Ja terwise eest tannan jummalat weel süd-
damest.

Kel terwis, kirwes ja üts rahholinne südda,
Eks se ni kalli ilma sees woi rõmus olla?
Ei õppetaja woind se wasto mitte räkida,
Ja küsüs temma läest: Kas surred siiska
rõmoga?

Miks mitte? ütlestä, sest seitsekümmend
aastat

Mind lastnud jummal jo siin ello õnne
maitsta.

Sest mehhed wotke, nored ning ka wannad
õppida:

Kel pistust kül, se ellab rõõmsast, ja sureb
rahhoga.

2.

Kõrwits ja tamme tõrro.

Üts jut, mis isä omma poiale, rohhoaias kõnbides,
aiab.

Keik, mo poeg, on targaste
Lojast seatud kauniste.
Waiä polle middagi,
Asjata ka ühtegi;

Päike, ku, keik tähhed ka,
Mis seält paistwad auuga,
Ja se wähhem põrmoke,
Mis sa filmaga ei nä,
Seiswad seatud jummalast
Dummal kõhhal illusast.
Jaga assi, waat! on teäl
Täielinne siiski weel;
Julgeb monni moismatta
Üht ja teist siin laidata.

Sedda julges üts mees ka,
Kedda ma ei nimmeta.
Kui ta nõdra wäne külges
Näggi sure kõrwitse,
Kaske kui seinnane,
Mis sa isse kaswatand,
Waat, siis julges ta ja ütles:
„Ei ma polleks ripputand
„Ni suurt koorma waeseste
„Nõdra wänekesse külge;
„Kõrwitsid keik kõrgesse
„Olleksin wist pannud ma
„Sure kõrge tamme külge,
„Illusast seäl kaswama.“

Nenda üteldes ta läks,
Ja sai kääes unniseks;
Heitis siis end pikkali.
Ühhe tamme alla warjus,

Kus ta maggama ka uinus.
 Monnel ajal polnudgi.
 Tule lehke kuisagi;
 Agga kui ta alles maggas,
 Toussis tuul et taime ladwas,
 Oksad agga tantsiwad;
 Ja need tõrrud kukkuvad
 Ni kui rahhe ussinast
 Kohhinal ja wallusast.
 Muist kül langsid rohhe peäle,
 Agga üks suur tõero pop us
 Otse mehhe ninna peäle,
 Et ta kohhe üllesärkas;
 Ja ta tundis peage,
 Et ta ninna werrine.
 Se weel lähhab wähhä korda,
 Mötles ta, ja läks siis ärra,
 Häbbi täis, et temma tahtnud
 Tammeft saba kõrwitfid.
 Kukkudes need ollefid,
 Ütles ta, mind surnuks lõnud,
 Oh, kui rummal olkin ma!
 Soja tõ on laitmatta.

3.

Jalloto ja pimme. *)

Üks jalloto sai koggematta

*) Der Blinde und der Lahme, von Gellert.

Üht pimmedat te ärest leima,
 Ja se jo lodab rõmoga
 Niid koto sada teiseaga.
 Sul, ütles jalloto, teed näita?
 Ma waene ei woi isse käia.
 So jallad agga näitawad
 Weel koorma-kandjad ollemad.
 Et wotta mind siis selgas kanda,
 Siis tahhan teed sul jälle näita;
 Waat! siis ma käin so jallaga,
 Ja sinna naad mo filmaga.
 Se pimme wottab olla peäle
 Niid teist, kes tedda sadab teele;
 Ja sawad korda mollemad,
 Et teine teist ni aitawad.
 Sul pудо fest, mis rohkest teisel,
 Ja sinno käes, mis pudub mitmel,
 Sest waesusseft niid tulles se,
 Et feltsis ellad rahwoke.

4.

Paul ausast mehhest. *)

Kui maggus on se kuulda teäl,
 Kui ausast mehhest laultakse;
 Ja kellel ial bige meel,
 Mu palgast se ei hõlige.

*) Das Lied vom braven Mann, von Bürger.

Si mul, et ma õppinud laulma ka
Et aust meest lauldes nüüd woin kitada.

Jo emalt kulu s mürrinat
Seält louna poolt tuul lõõtsutab;
Ja pilwed näikje jooksewad
Mi kui hunt lombad hirmutab.
Mets rakub ja plaksab, et hirm on ka,
Ja paukudes lõõtkub jõe peäl jää.

Keik lummi sullab mäggedes;
Üks wolas wessi langeb se,
Et iggalt poolt ta kohhiseb
Ja jõggi touseb kõrgesse
Ja woud kui merre peäl aiawad,
Jää ringad, et hirm on, seäl mõllawad.

Seäl olli kwe wõlwidega
Üks sild kül kõrgest wõlwitud;
Kesk silla peäle olli ka
Üks weike maia ehhitud.
Se tõlner, ta naese ja lastega
Seäl ellab kui rahhul ja kartmatta.

Se põrrotab ja rappotab
Kui sadda tükkid lastakse
Se tõlner pead wangutab,
Ja lähhab ülles kattukse;
Oh jummal! mo jummal! oh hallasta!
Kes tulleb, kes tulleb meid aitama?

Jää ringad ikka aiawad
Se silla wasto hirmoga,

Ja kalda polest langewad
Jo wõlwid jõe walloga.
Se tõlner, ta naene ja wäetimad
Weel ennam kui tuled seäl ulluwad.

Jõe ringad, woud ühtlasse
Nüüd woido peksiwad sillokest,
Ja rusuts peksitud, wiakse
Wõlwo wõlwi järrel waeste käest.
Jo hakkab se wiinnewõlwo nõrkuma;
Oh jummal! oh jummal! nüüd aita sa!

Waat rahwas kaldas hulgakest,
Seäl mehhed, naesed, lapsed ka;
Need nuttawad teik süddamest;
Kes lähhab agga aitama?
Se tõlner, ta naene ja wäetimad
Keik põlveli appi seält hüawad.

Mo laul! millal sa nimmetad
Meil ausa meest, kel wahwa meel?
Mil rõõmsad sannad kulutad?
Mil magusaks läab sinno heäl?
Jo kippub se wiinne wõlwo langema;
Et tulle aus mees nüüd! et tulle ka!

Üks Krahwi Herra tulles seält,
Waat, tuhhat nelja aiades;
Ta näitab Krahwi Herra meest,
Kuld rahha-kot on temma käes.
„Kaks tuhhat ja ennamgi rubla sel,
„Kes aitab neid waesi seäl silla peäl!“

Kes olli nüüd se au wäärt mees?

Se Krahwi Herra, ütled sa.

Jah, temma olli au wäärt mees!

Süüß aufamat weel tean ma.

Kes olled weel aufam, et tulle süüß!

Jo jälle üht tütki se söggi wiis.

Se söggi toußis törgemaß;

Tuul ikka ennam lööt utas,

Ja igga südda mani läks.

Eh! Herra kü! neid kinnitas.

Et jowa! et jowa! sa abbimees!

Jo surm on neil waestel seäl ufse eeb.

Et olge mehhed! aitage!

Krahw hüab, rahha näitades;

Ei ükski lausu sannage,

Neil agga wessi silma sees.

Se tölner, ta naene wäetimid

Jo surmale nuttes kät annawad.

Waat, illota ja digusßes,

Üts küllamees, kes tee peäl,

Kes on kü! olwa riettes,

Kel agga bige wahwa meel

Se tulleb ja kuleb mis tootaks

Sel, es neid waessi weel awwitaks.

Ja Jesu nimmel lähhab ta

Nüüd padi peäle julgeste,

Ta woitleb wee ja tulega

Saab süüßi hästi sillule.

Oh agga, mis häbda! paat weifene!

Ei süümi neid wötta keif ühtlase.

Zeist korda jälle lähhab ta,

Toob jälle monned wäetimid;

Ja kolmat korda weel toob ta

Ka laste kätte wanneinad.

Kui wiimsed jo sawwad ka kalbasse

Süüß langes sest sillast ka wimane.

Kes on, kes on se au wäärt mees?

Mo kallis laul! nüüd ütled sa!

Eks polle se mo küllamees,

Kes surmaga läks woitlema?

Eh! teggi ta sedda; et föttides

Kuld rahha ni maggusast ellises?

Süin hüdis Krahw, mo armas wend!

Süin on so pall, mis tenind sa!

Eks Krahw nüüd helbest könnelend?

Eks helbe temma südda ka?

Ja süüßi on illem mo küllamees,

Eh! temma kü! näoto riettes.

„Ma ollen töest waene kü!

„Ma polle süüßi näлга näind;

„Se rahha jagga tölneril,

„Kes nüüd on feigest ilma jäänd.“

Ni ütles ta inglide heälega

Ja omma teed läks ta süüß römoga.

Oh se on maggus külda teäl,

Kui aufast mehhest laultakße;

Ja kellel ial õige meel,
 Mu palgast se ei holige.
 On mul et ma õppinud laulama,
 Et ausa meest lauldes sain kitada.

5.

Issa, surma wodi peäl.

Üks waeste laste foggodus
 Käed ristis ärdast nuttab;
 Gest lõppend isä tuggewas,
 Surm tedda neelma ruttab.
 Need wätimad
 Geäl nuttawad:
 Meid jättab isä mahha.

Kes tänna leiba murretses?
 Kes homme jua annab?
 Kes meie waewa wähhendab?
 Kes mei' eest hoolt weel kannab?
 Oh ärra te
 Meid waesekske!
 Kes mei' eest hoolt siis kannab?

Ta naene langeb põlwele
 Ta sängi ette mahha,
 Ja nutto pärrast sannagi
 Suust ennam tulle wälja;

Waid lastega
 Ta õhtab ka:
 Kas jättad mind jo mahha?

Oh ärge nutke liaste!
 Müüd wõttab isä hūda,
 Mo lapsed tulge, palluge!
 Teid tahhan õnnistada.

Oh naene sa,
 Müüd touse ka
 Sind tahhan õnnistada.

Kes ello annud keitibei,
 Se waesed lapsed toidab;
 On agga teil üks lapse meel,
 Siis temma teid ka hoiab.
 Gest palluge
 Ja uskuge,
 Ta on ka teie isä.

Teid hoidko jummal kurja eest,
 Et hinged ei sa kahjo;
 Seks sowin teile südbamest
 Ni waewa kui ka rõmo.
 Oh üttele
 Müüd teiege:
 Jah waewa ning ka rõmo!

Waew saatko taewa tele teid,
 Ja rõõm teid finnitago!
 Hea nou ja moistus kaitsko teid

Ja armastus teid saatto!

Oh üttselge

Müüd teiege:

Meid Jesus ikka suatto!

Müüd pallun weel, oh jummat, sind,

Oh kuse minno heäle!

Oh wotta armust wasto mind,

Ja mötle laste peäle!

Need wätimad

Waat nuttawad,

Oh mötle nende peäle!

Oh wata sinna heibest ka

Mo waese naese peäle,

Kui lesse põlwoes nuttoga

Ea ohkab sinno pole!

Müüd surren ma,

Oh hallasta!

Ni ütles ta ja surri.

Müüd, lapsokessed, pühkige

Wet silmist jälle ärra,

Ja taewa pole wadage,

Kes teie õige isfa!

Se arwitab

Ja rõmustab

Meid, kes ta peäle lootwad.

Leff naene — sul on wagga meel —

Oh ärra nutta liast!

Uff aitab meid siin ilma peäl,

Ja satab rahho taewast.

Se aitab teid,

Ni kui ka meid.

Kes meie õige isfa.

6.

Weike lapse haua jures.

Hallastaja,

Wata waewa,

Mis siin haua jures!

Wata, kuidas sinno ommad

Nuttes ommad surnud toiwad,

Ja siin mädanemist waatwad!

Nutma jäme,

Et siin näme

Wõssud ärra kuimud,

Mis kui nored lillikesed

Illusad ja kaunikesed

Jesfa aedas ülestoufid.

Naesed waatwad

Keletumad

Weike surno peäle;

Mehhed, ni kui leina-kassed,

Kurwad, tõsised ja waiksed,

Tewad lapsel mullas asset.

Ja kuis nutwad
 Weited wennad,
 Ja need bekesied!
 Hirmoga need waesed waatwad,
 Kuida teised armotumad
 Ommad lapsed mahhamatwad.

Kas siis lilled,
 Kui neil died,
 Närtswad jo ära?
 Lilled, mis kui tähhed kännad,
 Peawad, kui tuled kääwad.
 Kadduma ehk haljandawad.

Segipärrast
 Seikem nutmast.
 Jummal teeb keik hästi.
 Kes meil annud lapsokessi
 Woib neid, kui ta arwab isfi,
 Jälle wotta omma seltsi.

Pea sawad
 Hinged hawad
 Siin ma-ilma korras.
 Jummal korjab wist sepärrast
 Lapsed ennesele tabsast,
 Et ta täis saaks omma taewaest.

Lapsokessi,
 Jesus isfi
 Sülesse siin wöttis.

Kebda temma önnistanud,
 Kelle peäle käd ta pannud,
 Ets se issa holeks antud?

Laste pärrast
 Kes siit käärrast
 Peäsnuud, nutkem wähhäm!
 Kas kül weike hingedelle,
 Seäl, kus ükski segga mele
 Pudub saatmist taewa tele?

Waat kui heldest
 Taewa uksest
 Jesus kääga kutsud!
 Ja ta kääsib ingliskessi,
 Hoida laste hingekessi,
 Ja neid wotta omma seltsi.

Müüd sepärrast
 Seiskem nutmast!
 Olgem agga rahhul!
 Kui ma-ilm saab otsa sanud,
 Same jälle ommad surnud
 Issa kääst, kes meid on hoidnud!

7.

Noor mees.

Uts noor mees olli ühhest liinmast kuulda
 saand,
 Kui olleks seält keik tössijst önnne leida;

Sest wottis temma nou, ka seina liina
 miina,

Ja kohhe olli ta end tele walmistand.

Ta lafs — ja romoga sai temma pea nohha

Et forge mae pealt se lin jo hakkaspaisma

Au olgo utles ta, mo jummalal

Et ollen jo liina liggidal!

Se maggi agga jarst; oh woiksin utles
 lenda!

Seal olli mae al uks wagger kallis ma;

Se pakkus norel mehhel met ja pima,

Reiksuggu ouno, marjo ning ka wina.

Oh, motles ta, ei ma sa liina waewata;

Sest tahhan, et woin priskest kaia

Weel enne omma kohhut taia.

Ta soi, ja joi, ja taitis kottid wiljaga

Ning lahkrud kalli winaga.

Niud lahhab male ta, ja ei sa eddasi;

Sest koormatud ta fukkub ikka taggasi.

Oh sobber! hudiis legi linnast,

Ei sedda teed woi uksti kaia holpsast;

Jarst on se maggi, kitsas, umbne ka,

Ja sinna tullel weelgi koormaga.

Sa pead, mis sa korjand, mahhajätma;

Ei sa woi muido meie liina sada.

Oh tulle tuhjalt, olle mees ja ärra tüddine,

Sest sedda maksab meie on kül rohkest.

Ta lafs tül maad, ja jai siis jälle
 seisma,

Oh jummal! pitk ja iggaw on se te!
 Ma pean puhkama, ja ommast wiljast söma;
 Siis ütles ta, woin pärrast kaia priskest.
 Niud watab temma wahhest üllespidi,
 Ja wahhest jälle allapiddi.
 Seal, motles ta, saan liina minnes wae-
 wa nahha,

Ja siin woin waewata ka roomsast ellada.
 Ta moistus ütles: so heaks wahhest ran-
 nata!

Mis, wastas südda, tahhad sedda niud
 jo tehha?

• Et puhka enne orgus, sö ja jo;
 Tee-kaimisfeks sa olled muido rammoto.

Ni teggi ta, ja sotis ennast orgus
 Lafs wahhest tele, ja tulli jälle taggasi,
 Sest ikka olli jalgedes sesamma nödrus.
 Eks ta siis liina sanudgi? — Ei polegi.

* * *
 Misammoti ka tewad mitto ristirahwast,
 Kül nemmad lahwad ello tele romoga
 Ei seisa agga ommad himmud armasta-
 mast,

Ja wotwad ommad himmud ka.
 Ni koormatud naad tüddinewad,
 Niud selle tee peäl peage,
 Ja tuhja noudes unnustawad
 Mis tarwis nende hinge rahhule.

8.

Rikka mehhe wiinne seadminne,

Ni rikkas kui Wilemon olli,

Ni helde olli temma ka;

Ja kes ta jure agga tulli,

Ei jänud mitte abbita.

Süüf, ta ei woinud feigi omma heldussiega

Ka teiste kaddeusust ja wiha ärra keelda.

Raks naabrid, wiha täis, ei wässiind el-
lades,

Keif kurja temmast künnelemast.

Miks siis? Ta olli rikkam neist ja õnnis
süddames;

Eks kaddebad ei wässi sedda waatmast?

Wilemon! ütles monni maksab nende
kätte!

Ei wastas ta, las neid mind teptada!

Kül sawad pärrast minno surma nähha,

Et naad mind ühhe õnne pärrast wõtnud
wihlada,

Mis arwast feigi moistab pruukida.

Wilemon surreb ja — kes olleks sedda
arwand?

Ta on üht wiimist seadmist teinud,

Ta omma warrandust — neil naabrittele
jätnud,

Sepärrast, et naad kaddeaste tedda wi-
kand.

Kül monni sabbber ütles wandudes:

Eks minnagi ni kadde woinud olla?

Need koerad sanud keif, ja mind ta jätnud
ilma.

Kui rõõmsast aaga tulleswad

Need naabrid omma warrandust nüüd
waatma,

Ja, mis naad leidwad, omma kotta saat-
ma!

Ja kuis naad õnne meest nüüd kidawad!

Ei tedda parremad ma-ilmas polle olnud,

Ta olli helde, wagga, tasfane,

Kül iggapiddi õige ristinnimenne,

Ta jummalast ma ilma walgussüks siin lo-
dud;

Ta sedda keif, et nemmad sanud pärrida;

Sest enne laitsid tedda lõpmatta.

Kas naad nüüd õnsad süddames?

Ehk on! neid wõtkem tähhel paäna!

Waat teine wõttab rõmo täis

End ommal warral ohwriks anda;

Ta hoiab sedda ahneste,

Ta walwab, kui muud norrisewad,

Ta watab kohhe järrele,

Kui rottid agga kollisewad.

Ta kargab wahhest hirmoga

Ta äkkist maggamisest ülles,

Ja lähhab wargaid takkaaiama;

Sest neid ta allati näab unnes.

Ja, oh! kui paljo murret ifka temmal
 Et temma warra wäbbe kaswaks ka!
 Sest ta ei julge egga sõbral egga weinal
 Muist kasso peäle laenada;
 Sepärrast katsub temma iggapiddi
 Nüüd ifka wähhemaga sada läbbi.
 Ei waesusses ta jätnud kõhhut täimatta;
 Nüüd rikkusses ta waene mees pool sö-
 matta;

Kui lastel leiba pallokest ta annab;
 Siis ka ta kalli aia pärrast õhtab;
 Ja wõttab igga ue päwaga
 Ni ennast kui ka teisi ennast waewada.
 Se teine naber naerab temma rumma-
 lust;

Ma tahhan, ütles ta, wist targeminne
 tehha!
 Häid päiwi tahhan nüüd ja aewa rõm-
 nähha!

Siis pruukin targast omma warrandust.
 Ta teeb nüüd tõets, mis ta lubband,
 Ja on jo kahhe aastaga feik raiskand;
 Kus temma sõitnud uhkest tõllaga,
 Seal kõnnib ta nüüd waese leppiga.
 Oh! ütles ta nüüd omma naabri wasto:
 Wilemon on kül arwanud,
 Et rikkus meil ei sadaks kasso,
 Ja on sepärrast sedda meile kinkinud;
 Se agga waewaks sul, ma sedda raiskanud.

Nüüd igamees woib selgest nähha,
 Et halpidel ei maksja rahha.

9.

Wallelik pois ja temma isä.

Üks rummal küllapois Prits nimi,
 Sai wobra male omma Herraga;
 Ja kui teekäimisest ta jälle koid tulli,
 Waat, siis ta olli mees, reiffuggu wallet
 rääkima.

Ta sai ka kohhe pärrast aega kätte,
 Reikonnad walled wäljaaiada;
 Sest isä läks nüüd tele temmaga,
 Ja mis neil tee peäl agga ette juhtus,
 Sest olli walle jut mo poisil kohhe kääs.
 Üks kaunis koer neil tulles joostes wasto;
 Jah, hüab Prits, oh tadile!
 Mis ütlen, sedda uskuge!
 Üht koera ollen näind, — ta nimmi olli
 ponto;

Se olli Magdeburgis foggone —

Se olli surem tõeste,

Kui meie moisa feigesurem hobbone.

Se tulles, kostis isä immeks päina;
 Reidimme asjo näikse siiski iggal maal.
 Ja sinnagi saad immet warsti nähha,
 Mis polle nähtudgi so Saksmaal.
 Raks wersta weel, siis same jõe;

Seäl lähhäb ülle silla meie tee.
 Se on jo mitto rahwast hirmutanud,
 Ja dölda's kurje wainusid seäl ollewad;
 Sest selle silla otsas kukkuwad
 Keif, kes sel päwal ütsford agga walleta-
 nud,

Ja purruks lähwad jallad mollemad.
 Pois kohkus, sebda asja kuuldes;
 Oh puhkagem ka wähe! hüdis ta,
 Ja hakkas, hirno täis ning aega wites,
 Sest koerast jälle jutto aiama.
 Jah, ütles ta, se koor — nüüd tulles
 se mo mele, —

Se olli agga pole aastane;
 Ei ta ni suur kui hobbone ei olle,
 Kui monni härg, ni suur ta agga tõeste.
 Nüüd wõtwad tük maad jälle minna;
 Prits waene wärriseb; sest nalli asji polle se,
 Kui jallad purruks murtakse,
 Ja kellel süüd, se teab omma hinna;
 Prits silla emalt nähhes jubba kommistas.
 Siis ütles ta: se koer, mis minna näinud,
 Se olli suur, — ja kui ma tedda suremaks
 ka teinud —

Weel surem ommeti, kui wassikas.
 Waat, sild jo seäl! Prits, Prits, mis
 peab sinmust sama?
 Ta isä lähhäb eel; Prits hakkab temma
 fuesse,

Ja ütles nüüd: oh isä ärge uskuge,
 Et minna näinud ni suurt koera!
 Ta olli, — mis ma lähhän jalga murdma?
 Nisamma suur, kui keif muud koeradge.

Ei maksa sebda pahhaks päina,
 Kui monni halp ka julgeb wallet räkida;
 Ta häbbiks wotta sa weel ennam walle-
 tada,
 Siis teed head temmale, ja monni teisel ka.

IO. —

Laste kawwalus.

Ües emma andis, kui ta surri,
 Kaks tüttart nende täddile;
 Se olli wanna ning ka kurri,
 Ja unnest ta ei holindge.
 Kui kul wast hakkas koido aial laulma;
 Siis hüdis kohhe ta: „nüüd, lapsed, touz-
 fe! no!

Kul laulis kolmat korda jo.“

Need tüttarlapsed, kes weel wähe taht-
 sid mata, —

Sest dölda's, tüdroko ei ma peäl ollewa,
 Kes omma näokest ja und ei armasta; —
 Need püüdsid ikka weel end wodis ringo-
 tada,

Ja wandusid siis wihhaga,

Et kui ei pibband mitte päwa ennam weel
Neil waewaks jäma ellama.

Nüüd olled kimpus waene kui!
Ei ütsti woi sul abbi tehha;
Kes naesterahwast wihhastand,
Se ello õnne kautand.
So surma same wissist näha.
Eks ütlend ma? Seal kui jo werre sees;
Se wanna täddi wannub kurjast
Ja seisab nuttes kufke ees.
Need lapsed nutwad ärdast ka,
Ja wannuwad ta seltsiks;
Kes agga sedda kurja teinud,
Jai wanna täddil teadmatta.

Nüüd lootsid lapsed õiget rahho sada
Ja hommikoni iggapäwa mata;
Keik kawwalus on agga asjata.
Se täddi, kes neid ial eñne ärratanud,
Kui ta ep olnud kufke laulso kuulnud,
Se nüüd ei teadnud ennam aega arwata,
Ja et ta ommas wannas eas
Kest õsel ikka üllesärkas,
Siis wottis ta sest aiast lapsed ka
S südda aial üllesärrata.

D p p e t u s.

Kui sa ei moista wähhhe olle waewa
Heal meel tasfast kannata;
Siis pead mittorõrd keik omma ello aega
Weel paljo ennam waewa näggema.

11. —

Poufoer ja lamma-tal.

Tal, haffa wasto! ehk —
Ma haffan wasto?
Mül polle sõariisto antudgi,
Mül antud waggadust, muud ühtegi.

So waggadusfest ma ei wotta kuulda —
Te, mis tahhad; ei ma woi teelda;
Ma moistan agga tasfast kannata,
Kui waggadusfest siin ei holita.

Tal omma wagga kindla melega
Sa rõmustad miind; ja siis ellama!
Kes nõdra wagga loma waewab teäl,
Sel polle tõest mitte ausa mehhe meel.
Nüüd minne, wagga tal! ja waggaks allati.

12.

Rahhesuggune inimeste surus.

Rahhesuggust surust ma peält leitaks,
Üks ja teine tõstab omma meest.
Plus tõ kaub üht ja teist kül kangaks,
Agga wärw on teise katla seest.
Teine seisab aiwa paistrusfes,
Teine näotuma walgusfes.

Teine hülgab ni kui päwa paiste,
Rõrwetab ka, kui ta sojendab;
Teine on kui ku, mis õse

Waiſſeſt omma walget lautab.
 Teiſe kätte jäwad ſilmadke,
 Teine ei te wallo kellelge.

Mi kui mäggede peäl wolas weſſi,
 Kõhhiſeb ſe teine hirmsaſte;
 Agga teiſe tõ ja waiſne aſſi
 On kui ühhe oja jookſminne.
 Teine rikkub wäljad, miſ ta ees,
 Teine jahhutab neid ükſines.

Teiſel ehhitakſe au-templid
 Mitme kaddund liina müridest;
 Teiſel walmiſtakſe au-perlid
 Tõnno pärraſt rahwa ſilma-weeſt.
 Kirowid juttuſtawad teiſe tõõd,
 Teiſe au tundwad süddamed.

Teine ſaab ſiin kütlemiſſe palgaks,
 Ellab kunningatte maiades;
 Agga teiſt ka artiſikutteſt leitaks,
 Ja ta palk on rahho süddames.
 Teine woib ka õnnest ſündida,
 Teine touſeb ikka tõſtmatta.

Surus, ſure nimmega! ſo tiwad
 Ullatawad ma peält taewani;
 Agga ſada, kuſ ſo lippud ſeiſwad,
 Tuhhandatteſt üks ei jouagi.
 Waiſne ſurus! ſind ma kummardan,
 Seſt ſind pärrin, kui ſind himmuſtam.

